

“Ni el pitjor dels boicots no comprometria l'economia d'un estat català”

La possibilitat d'un boicot comercial espanyol sobre les empreses catalanes si Catalunya iniciés un procés d'independència inquieta molts empresaris i treballadors del país. Fins a quin punt un boicot podria esguerrar la festa al nou estat?

—Podria fer prou mal a l'economia catalana, però, al final, Catalunya hi sortiria guanyant, sens dubte. Els comptes surten. Hem treballat amb les taules *input-output* i hem dibuixat totes les possibilitats que hi hauria de boicot, amb l'impacte que tindria quant a llocs de feina. Ni el pitjor dels boicots no comprometria l'economia d'un estat català.

—Com seria el pitjor dels escenaris?

—Que quatre consumidors espanyols de cada deu fessin un boicot permanent als béns i serveis catalans, i que també el 40% de les empreses deixessin de proveir-se d'empreses catalanes. Els càlculs que hem fet ens donen una pèrdua del 6,4% del PIB català, 10.426 milions d'euros, i la destrucció de 201.276 llocs de feina, és a dir, un 6,2% més de desocupació. Aquest supòsit és poc plausible, però si passés l'economia es recuperaria perquè deixaria d'haver-hi dèficit fiscal, de manera que l'estat català tindria un ingrés net entre 15.000 milions i 20.000 milions d'euros que ara es perden a Madrid i no retornen.

—Si l'espoliació fiscal se xifra entre un 9% i un 10% del PIB, segons els vostres càlculs, Catalunya guanyaria, en el pitjor supòsit, entre un 3% i un 4% de riquesa. És a dir, que en tots els casos surt a compte, la independència?

—El dèficit fiscal és una fugida de diners entre 15.000 milions i 20.000 milions d'euros anuals, que se'n van, volen. I si fóssim un estat, aquests diners els tindríem disponibles. Un ingrés d'aquest abast per a una economia com la catalana, equivalent al 9%-10% del PIB és una injecció de riquesa per la

Modest Guinjoan, doctor en economia i professor de la UPF, és, amb Xavier Cuadras –també doctor en economia i professor de la mateixa universitat–, autor de ‘Sense Espanya. Balanç econòmic de la independència’ (Pòrtic, 2011), un exercici rigorós per a saber què passaria a l'economia catalana l'endemà de la creació d'un estat propi.

via directa que fa que tothom sigui una mica més ric.

—Com podria administrar aquest capital, la nova Catalunya?

—D'entrada, hi hauria l'efecte de l'augment de la renda, que fa créixer la capacitat de despesa del govern i de les famílies i empreses si s'abaixen els impostos, per exemple. Aquest augment de la despesa també portaria més demanda i creació d'ocupació. I després d'un procés d'independència caldria crear una estructura d'estat, que portaria associada una despesa, però també es crearia més riquesa i més ocupació. Per tant, l'economia es retroalimentaria.

—I en el millor dels casos, és a dir, amb un boicot tou per part d'Espanya, com quedaria l'economia catalana?

—Si només ens fessin boicot els consumidors, i no les empreses, perdríem inicialment l'1,7% del PIB i gairebé 58.000 llocs de feina. Però és poc probable que l'impacte sobre les vendes a empreses fos nul. L'estimació més realista sobre l'economia de l'impacte d'un procés d'independència és d'una reducció entre el 3% i el 6% del PIB català, unes xifres no gens negligibles, però allunyades dels supòsits més catastrofistes que han descrit alguns autors. És a dir, que, recuperant els diners del dèficit fiscal, podríem tenir disponible entre un 7% i un 4% més del PIB català de què disposem actualment.

—En el curs del llibre bastiu diverses hipòtesis sobre els efectes del boicot espanyol a una Catalunya independent. És segur, que hi hauria aquest boicot?

—Vistos els precedents i atenent l'ofensa que causaria un procés independentista, hem de pensar que sí.

—Catalunya també podria fer boicot a Espanya.

—Evidentment, el boicot seria recíproc. Però com que tenim superàvit comercial amb Espanya, en aquest combat hi aniríem a perdre. No seria simètric ni de bon tros.

—L'empresari català encara depèn massa del client espanyol?

—És un mercat tradicionalment molt important, però també és cert que perd pes relatiu en la cistella de clients de les empreses catalanes, i això és normal en un procés de globalització i d'integració europea com el que vivim. Exportar a Espanya no és dolent. Sí que és dolent, en canvi, exportar massa poc a uns altres mercats, que són molt més grans i que tenen més potencial de creixement.

—Quins sectors es trobarien més perjudicats per un boicot a l'economia catalana l'endemà de la independència?

—Les indústries manufactureres i energètiques, seguides del comerç i els

transports i comunicacions, serien els sectors més tocats per un boicot. En canvi, els més blindats serien l'hoteleria, l'administració pública, l'educació i la sanitat i els serveis socials. Si els primers van adreçats a consumidors directes, que es mouen per criteris més emocionals que no pas racionals, en el segon cas els serveis van adreçats a empreses, que es mouen fonamentalment per criteris racionals econòmics. La base del càlcul és feta sobre si es tracta d'un bé de consum o industrial, i després també del nivell d'exposició d'un sector al mercat espanyol. Si la majoria de les teves vendes són a Espanya, tens un gran problema; si no, tens un problemet.

—**L'economia catalana té una gran capacitat exportadora. Potser un boicot acabaria convertint-se en un estímul perquè les empreses catalanes sortissin encara més al món.**

—Sí, seria un estímul positiu. L'economia catalana ha respost bé a tots els grans reptes polítics, i en aquesta ocasió de segur que també se'n sortiria. L'entrada al Mercat Comú va ser un canvi polític de primer nivell i de gran abast. Es va patir, moltes empreses van haver de tancar perquè estaven en una nova tessitura, però això va estimular la sortida als mercats exteriors i la recuperació.

—**Penseu que les multinacionals situades a Catalunya i a Espanya també participarien d'aquest boicot, o se'n mantindrien al marge?**

—Mantindrien una activitat molt estable. Les multinacionals són empreses que miren el mapa del món amb una perspectiva i una distància que no tenim nosaltres, i prenen com a referència grans regions d'Europa. La potència que tenen les seves marques als mercats fa que pràcticament passin per alt les consideracions polítiques que no els afecten directament.

Per exemple, Sony se'n va de Viladecavalls i deixa 2.000 persones sense feina o en una situació problemàtica. La gent deixa de comprar televisors Sony perquè sap que un català s'ha quedat sense feina? Doncs no. O algú es donarà de baixa de Telefónica perquè acomiada 8.500 treballadors per ajustar la seva competitivitat? Tampoc.

—**Abans o després, Espanya hauria de tornar a comprar a Catalunya?**

DANI CODINA

—I tant, més encara en un cicle de crisi com l'actual, en què les empreses trien allò que els va millor per preu i qualitat, un acte totalment racional que costa molt més de contaminar amb factors polítics. El boicot té un suflé i després tendeix a corregir-se, primer en les empreses i després en els consumidors.

—**Al llibre analitzeu el cas del boicot al cava arran d'unes declaracions de Josep-Lluís Carod-Rovira en què —després dels entrebancs de Madrid perquè la federació catalana de patinatge competís com a selecció pròpia— qüestionava la conveniència que la capital de l'estat fos seu dels**

Jocs Olímpics del 2012. Les empreses mai no van donar xifres oficials dels efectes del boicot. Quins càlculs n'heu fet?

—Sense tenir-ne xifres oficials, calculem que les vendes de cava al mercat espanyol durant el 2005 —la crida al boicot el 2004 ja no va afectar la campanya de Nadal— podria haver representat una caiguda del 10% del mercat espanyol, i sobre el conjunt de vendes, un 5%. Això demostra que fins i tot quan hi ha una crida força intensiva, sobretot per part d'alguns mitjans de comunicació espanyols, l'abast de la incidència acaba essent molt limitat, perquè el mercat exterior compensa.

DANI CODINA

“Sense Catalunya, la caixa espanyola no tindria problemes greus, en absolut. L’economia espanyola aguantaria, és clar que sí.”

—Partiu de la premissa que Catalunya continuaria essent un estat dins la UE, i que, per tant, podria participar de la unió monetària. I si això no fos així?

—Seria un fet insòlit que ens expulsessin de la UE. Això dificultaria les exportacions a la resta d’Europa, sens dubte, però no d’una manera enorme. Hi ha molts països tercers que tenen avantatges comercials que els fan competitius a Europa, però evidentment és un escenari indesitjable. El nostre principal mercat, després d’Espanya, és Europa.

—Ha quedat clar que l’economia catalana sobreviuria com a estat propi. Però els detractors de la independència asseguren que la secessió seria insolidària perquè deixaria molt tocadada l’economia espanyola, que potser no se’n sortiria. Penseu que la caixa espanyola tindria problemes greus, sense Catalunya?

—En absolut. Té més dificultats Catalunya que no pas Espanya, les proporcions són incomparables. A Catalunya se li pren un 10% del PIB, i aquests milions són una xifra molt

important, però sobre el conjunt de l’economia espanyola és un percentatge molt petit, entre un 1% i el 2% del PIB. Per tant, qui pot suportar millor una detracció d’ingressos, el qui en dóna 10 o el qui deixa d’ingressar-ne 1 o 2? La incidència és completament descompensada. L’economia espanyola aguantaria, és clar que sí.

—**Fer boicot o no té un clar component emocional impossible de quantificar. Però es pot intuir si aquest boicot seria més intens en alguns punts de l’estat espanyol que en uns altres?**

—No hi ha dades sobre això, tret d’alguna enquesta que apunta tendències. Un estudi del CIS situa la comunitat de Madrid com el territori on es duen a terme més boicots, però també on es fan més campanyes a favor de comprar determinats productes. En segon lloc hi ha el País Basc, i en tercer, Catalunya.

—**El País Valencià i Catalunya tenen una relació comercial molt intensa. Aquests vincles comercials podrien apaivagar el boicot?**

—Les zones de més proximitat tenen més dependència mútua, i sobretot si són béns industrials. L’afectació hauria de ser més petita, però les reaccions emocionals són impredecibles. De segur que hi hauria matisos a diversos territoris de l’estat.

Gemma Aguilera

Breus

El Parlament suprimeix l’impost de successions

Finalment, CiU se’n va sortir i va poder aprovar al Parlament la supressió de l’impost de successions, tal com havia promès a la campanya electoral. Però el vot del PP que va permetre de sumar 80 vots a favor va anar en canvi d’ampliar l’exempció abans de dos anys i suprimir també donacions, si la situació de les finances ho permet. Els populars criticaven que el projecte de CiU només s’apliqués a les herències procedents de cònjuges, avis, pares, fills i néts. La proposta de resolució insta el govern a “aplicar la bonificació del 99% de la quota tributària prevista

El conseller Andreu Mas-Colell, al Parlament, on el govern va presentar els pressupostos.

per a les adquisicions per causa de mort a les adquisicions entre vius” i a “estendre la bonificació del 99%” de l’impost de successions a les herències rebudes per la mort de germans, oncles, cosins i familiars llunyans, abans del 2014.

Terra Mítica presenta un ERO que afecta 120 treballadors

El lleure no s’escapoleix de la crisi. Terra Mítica té previst de presentar un expedient de regulació d’ocupació (ERO) que preveu l’acomiadament de 120 treballadors. Amb aquesta reducció de plantilla, Aqualandia, gestora del parc des de l’estiu passat, pretén quadrar uns comptes que, de moment, no els surten. Els nous gestors havien situat el llindar de la rendibilitat en un milió de visitants, xifra difícilment assolible veient com va la temporada. Terra Mítica ja va aprovar una reducció d’ocupació el mes de setembre passat, que afectà 54 treballadors.